

ADVIES 14/02

“Boordtarief” voor klanten die geen geldig vervoerbewijs kopen vooraleer plaats te nemen in de trein

Het RCG betreurt te vernemen dat binnenkort een nieuw tarief van toepassing zal zijn voor de reizigers die een vervoersbewijs wensen te kopen aan boord van de trein omdat zij dat niet hebben gekocht aan de loketten, aan de automaten, online, ...

Het RCG kan niet anders dan de manier afkeuren waarop deze prijsverhoging zal worden toegepast bij de aankoop van een vervoersbewijs aan boord van de trein en er rijzen vragen betreffende de toepassing van deze nieuwe aan de treinreizigers opgelegde maatregel.

Het RCG wil de problemen benadrukken als gevolg van dit nieuwe "boordtarief":

1. De limiet van het in de automaten aanvaarde bedrag in contant geld is 20 euro in muntgeld en niet in bankbiljetten. In het geval van een lang traject aan het standaardtarief, kan het bedrag van het ticket dit bedrag ver overstijgen. Dat verplicht de reiziger ertoe af te stappen tijdens zijn rit om een nieuw ticket te kopen om zijn traject te kunnen voortzetten.
2. Bepaalde categorieën van personen (Personen met een beperking, analfabeten, bejaarden, zieken,...) zullen de automaten niet zelfstandig kunnen gebruiken. Het is ondenkbaar dat zwakkere reizigers een geldboete krijgen omdat zij de automaten op de stopplaatsen niet kunnen gebruiken. De maatregel lijkt buitenmaats zelfs willekeurig in een wereld die vandaag de integratie van de personen met een handicap aanprijst.
3. Er is geen rechtstreekse informatieoverdracht aan de treinbegeleiders over de werkingsstatus van de automaten. Een dergelijke maatregel zou te veel kosten om uit te voeren en de technische en huidige netwerkmiddelen maken het niet mogelijk. Controlecentrales zullen echter worden opgericht om toezicht te houden op de werkingsstatus van de automaten. Het gevolg zal de directe uitvoering zijn van het supplementaire bedrag van 7 euro voor de aankoop van een ticket aan boord van de trein. Hoewel een terugbetaling van deze 7 euro a posteriori mogelijk is, zal dit tot gevolg hebben dat de reiziger meer administratieve stappen moet zetten en dat hij zelfs ontmoedigd zal zijn ze te zetten.
4. De automaten zijn onderhevig aan types vandalisme die geen defect aangeven in het controle- en reguleringscentrum. Denk bijvoorbeeld aan een scherm met graffiti, een kauwgom in de muntautomaat, een beschadiging aan de buitenkant van de automaat waardoor hij onbruikbaar is, enz. Het RCG neemt namelijk als voorbeeld de automaat in het station van Antoing. Het bakje waarin het door de reiziger gekochte ticket valt, heeft immers onlangs gediend als urinoir voor vandalen. Deze daad verplicht de reiziger ertoe het ticket dat hij net heeft gekocht, uit stilstaande urine te halen. Door deze talrijke gevallen van vandalisme is de automaat informaticagewijs

wel degelijk functioneel maar onbruikbaar door oorzaken aan de buitenkant van het toestel. De toepassing van de verhoging van 7 euro zal dus worden opgelegd aan boord van de trein en de meer dan riskante, zelfs onmogelijke terugbetaling voor de reiziger, aangezien de automaat informaticagewijs goed werkt maar onbruikbaar is door oorzaken die niets te maken hebben met de NMBS.

5. Het RCG vreest een stijging van de onveiligheid in de stations en stopplaatsen waar de loketten niet meer bestaan en dit vanwege de afwezigheid van NMBS-personeel. Bepaalde stopplaatsen zijn steeds onveiliger geworden als gevolg van de sluiting van de loketten in de stations. Dit onveiligheidsgevoel (jongerenbendes die rondhangen op de perrons) schrikt bepaalde reizigers af om de automaten uit schrik voor diefstal en agressie op de perrons te gebruiken.
6. Momenteel merkt het RCG een belangrijk onderscheid op tussen twee voorbeeldgevallen en met name het feit dat de reiziger al dan niet de treinbegeleider heeft verwittigd vooraleer op de trein te stappen om hem ervan te verwittigen dat hij niet over een geldig vervoersbewijs beschikte.

Voor de aanstaande toepassing van de door de NMBS voorgestelde maatregel en voor zover de treinbegeleider verwittigd werd voor het instappen, stemde de toeslag overeen met het maakloon aan boord van de trein. Deze toeslag werd als aanvaardbaar beschouwd, gelet op zijn toepassingsvoorwaarden.

Wanneer de reiziger de treinbegeleider niet had verwittigd, werd door deze laatste een bijkomende boete afgegeven. In dit geval gaat het niet meer om een prijsverhoging maar wel om een eigenlijke boete.

Het RCG merkt op dat in de toekomst een bedrag van 7 euro van toepassing zal zijn zowel voor de reizigers te goeder trouw als voor de reizigers die hebben geprobeerd om zwart te rijden door te reizen zonder vervoersbewijs en zonder de treinbegeleider ervan te verwittigen.

Zo worden dus de reizigers te goeder trouw gestraft en in tegendeel aangezet tot fraude omdat het bedrag voor het regulariseren gelijk zal zijn wanneer men de begeleider verwittigd heeft of niet. De reiziger zal enkel nog hopen niet gecontroleerd te worden door de treinbegeleider.

7. Elk in de trein gekocht ticket zal verhoogd worden met 7 euro zonder rekening te houden met de werkelijke situatie van de reizigers. Een persoon zal niet meer de mogelijkheid hebben om zijn ticket in de trein aan het normale tarief te betalen. Dit doet een stijging vrezen van agressie tegenover het begeleidingspersoneel. De meeste gevallen van agressie betreffen, zoals de statistieken het aantonen, de regularisatie van de reizigers aan boord van de treinen.

VOORSTEL VAN HET COMITE

1. De reiziger die opstapt in een station met loketten en automaten met NMBS-personeel:

Het Comité aanvaardt dat, wanneer een reiziger opstapt aan boord van een trein vanaf een station dat uitgerust is met loketten en automaten, een verhoging van de prijs voor het maken van het ticket, ten laste wordt gelegd van de reiziger.

2. Plaatsing van de automaten op de perrons:

Afhankelijk van de ruimtelijke indeling en vooral in onbemande stopplaatsen is het belangrijk dat ten minste een automaat op elke perron geïnstalleerd zou worden, zodat de reizigers geen honderden meters moeten lopen of geen sporen moeten oversteken.

3. Een boete bepalen wanneer de reiziger die niet over een geldig vervoersbewijs beschikt, voor het instappen de begeleider niet heeft verwittigd:

Het Comité vraagt dat een onderscheid wordt uitgewerkt tussen de reizigers te goeder trouw en de reizigers die vrijwillig trachten te frauderen door de passage van de begeleider te voorkomen.

Het Comité is het niet eens met het voorstel van de NMBS om aan alle reizigers, die niet in het bezit zijn van een vervoerbewijs, zonder onderscheid 7 euro bovenop de prijs van het biljet aan te rekenen. Reizigers, die in een stopplaats of een station waar de loketten gesloten zijn de trein nemen, zouden vrijgesteld moeten blijven van het maakloon. Het Comité vindt het vanzelfsprekend dat reizigers, die in een station met bemande loketten zonder een biljet op de trein stappen, een maakloon wordt aangerekend mits ze de treinbegeleider voor het vertrek van de trein verwittigen. Voor wie dat niet doet moet een **zware boete i.p.v. het maakloon** aangerekend worden.